కథానిక

అందాల ఆదివారం

"వల్లపురెడ్డి"

కొన్నాళ్లుగా ఆదివారమంటే నా కెక్కడలేని ఆదరాభిమానా లేర్పడినయి. కారణానికి సంబంధించిన ఘట్టాన్ని గూర్చి వ్రాసేముందు ఆ 'కొన్నాళ్ళ' క్రితం ఆదివారమంటే నాకున్న జుగుప్స కొంచం వివరించనిస్తే మంచిది.

ఆదివారమంటే అందరికీ సంతోషమే కలుగవచ్చు. ప్రభుత్వోద్యోగులూ, విద్యార్థులూఅందరూ ఆదివారంకొరకు అర్రులుచాచవచ్చు. ఆదివారం సెలవుదినం కనక ఆరు రోజులనుంచీ శ్రమించిన శరీరానికి కొంచం విశ్రాంతి దొరుకుతుంది. శరీరానికే గాక మెదడుకు కూడా మేత చిక్కుతుంది. స్నేహితులతో తీరిగ్గా మాట్లాడుకోవచ్చు. గృహ సంబంధమైన కార్యాలు సరిచూసుకోవచ్చు. లేకపోతే హాయిగా ఏ సినిమాకైనా వెళ్ళవచ్చు. నిత్యజీవితంలో బడలిన మనిషికి ఆదివారం ఆవేశిస్తే ఇన్ని లాభాలున్నాయి కనుకనే ఆవారం అట్టే అందమైపోయింది. అంతెందుకూ? మా మిత్రుడు గోవిందు తన నైఘంటిక అర్థాన్ని ఆదివారం అంటేనే 'అందాల రోజు'గా చెబుతాడు.

కాని నాకుమాత్రం ఆదివారం వస్తూందీ అంటే, ఆపద వస్తూన్నట్లుంటుంది. ఆ రోజంతా సమయం గడువదు. రోజూ కళాశాలలో చదువుపై ధ్యాస లగ్నం చేసే నాలాంటివాడికి ఆదివారం అవాంతరమే. ఆనాడు చదవటానికి ఏ పుస్తక మెత్తినా అంతా చదివినట్లుగానే అగుపడుతుంది. ఏమీ తోచదు. మళ్ళీ సోమవారం ఎప్పుడొస్తుందా అని కలవరింపులు.

ఇక ఆ కొన్నాళ్ళనాడేం జరిగిందంటే, ఆ నాడూ ఆదివారమే. నిశ్శబ్దంగా గదిలో కూర్చోలేక పోయినాను. 'ఆదివారమంటే అందాల రోజు' అనే మా మిత్రుని మాటలు నినదించినయి నా మనశ్శ్రవణాల్లో ఆ మాటల్లో ఎంత సత్యముందో చూద్దామని అందాన్ని వెతుక్కుంటూ బయలుదేరాను. పబ్లిక్ గార్డెన్ వైపు నడుస్తున్నా—ఎందుకంటే మా గోవిందు ఆదివారాలన్నీ ఆ గార్డెన్ లోనే తిరుగుతుంటాడు.

దారిలో మా 'భువన సుందరీదేవి'గారిల్లుంది. ఆమె నా క్లాసుమేటు. వాళ్ళకూ, మాకూ, ఏదో దూరపు బాంధవ్య సంబంధ ముంది. ఆ సంబంధాన్ని పురస్కరించుకునే వాళ్ళ ఇంటికి వెడుతూంటా నప్పుడప్పుడు. ఆమె తండ్రి పేరుపడిన డాక్టరు. నేనూ మెడికల్ విద్యార్థినే కనుక అవసరమైన అనుభవాల్ని రోగుల విషయంలో ఇప్పట్నుంచియే పొందుదామనే కుతూహలంకొద్దీ వెడుతుంటాను. ఆయనద్వారానే భువనసుందరి నాకు పరిచయమైంది. నేను వాళ్ళింటికి వెడుతుంటానంటే తోటి విద్యార్థుల కందరికీ నాపై కన్నెర్రనే—వాళ్లు పొందలేనిది నేనేమో పొందుతున్నా నన్నట్లు! చాలామంది ఆమె అందాన్ని వర్ణిస్తూంటే విన్నా. నిజానికి ఎంతమంది విద్యార్థు లామె మూర్తిని తమ మనో శిలాఫలకాలపై మలచుకున్నారో అంచనా వేయటం కష్టం. నాతో చనువుగా మాట్లాడేవాళ్లుమాత్రం అప్పుడప్పుడు నన్ను చూచి నవ్వుతూ 'అదృష్టవంతుడివిరా' అంటారు. వాళ్లే అభిప్రాయంతో — నన్నేడిపించాలనే — అంటారో తరువాత్తరువాత నాకు తెలిసి వచ్చింది. వాళ్ళ మాటలకు నేను చిరునవ్వు చిమ్ముతాను. అంతే. నేను చేయని చెడ్డపనిని లోకం నాపై ఆరోపిస్తే ఎందుకో నాకు తృప్తి. నాకుమాత్రం ఆమె సామాన్యమైన మనిషిలానే కనిపిస్తూంది. కాని అస్తమానూ ఆమె అందాన్ని పొగడేవారిని నిత్యమూ చూస్తున్నా. ఒకడామె కళ్లను ఇందీవరాలంటే, ఇంకొకడు ఆమె కపోలాల్ని చంద్రకాంత శిలాఫలకాలంటాడు. ఒకడామె కురుల్ని తుమ్మెదబారుల్తో పోలిస్తే మరొకడామె నడుంను ఆకాశంతో పోలుస్తాడు. ఒకడామె కంఠానికి కంబువును ఉపమానంగా ఇస్తే మరొకడామె నడకలకు అంచను ఉపమానిస్తాడు. కనుబొమలు

ఇంద్రధనువట. తొడలు రంభాస్తంభాలట; అబ్బబ్బబ్బ! ఒకటా రెండా? ఇలా ఎన్నో తెగపొగడ్తుంటారు.

విద్యార్థిలోకంలో ఇంత చైతన్యాన్ని లేవనెత్తిన ఆ భువనసుందరీదేవిగారి అందం ఎంతటిదో పరీక్షిద్దామని ఆనాడు ప్రత్యేకదృష్టితో వాళ్లింట్లో అడుగుపెట్టేను. ఆమెతండ్రి సిగరెట్టు కాలుస్తూ వసారాలో సోఫాపై కూర్చునిఉన్నాడు. నేను వెళ్లటంతోనే "శ్యాం ఇక్కడికే వచ్చాడు, రా అమ్మాయ్." అని కేకవేశాడు. లోపల్నుంచి 'వస్తున్నా' అనే గొంతుక వినవచ్చింది. ఆ కంఠం ఆమెదే. ఫరవాలేదు; తీయగా ఉందనవచ్చు. "నాకొఱకే ఎదురుచూస్తున్నట్లుంది, ఏమిటీ విశేషం?" అని అడిగాను. ఆయనెందుకో జవాబు చెప్పలేకపోయాడు. సిగ్గు నటించాడు. నేనాయన్ను ఎక్కువ బలవంతపరచలేదు.

అంత మొగమాట పడుతున్న వ్యక్తిని నిర్బంధించటం దేనికని నేనేనేరుగా 'వస్తున్నా' అనే కలకంఠం వచ్చినవైపు వెళ్లాను ఆమెనే కనుక్కుందామనే తలంపుతో. నా అలికిడి కావటంతోనే ఆగదితలుపులు దభాలున మూసుకున్నాయి, అది ఆమె టాయిలెట్ అయ్యే గది అనుకుంటా. నేను వెనక్కి తిరిగివచ్చి మరో సోఫాలో కూర్చున్నా.

కొంచం సేపట్లోనే ఆమె ముస్తాబయివచ్చి, తండ్రిప్రక్కగా కూర్చుంది. నేనామె వదనానికేసి చూశాను. నేను వచ్చినందుకు తొందరలో టాయిలెట్ అయి వచ్చిందేమో, బుగ్గలపై సామాన్యంగా రోజాయుంటూన్న ఎఱుపుకంటే కొంచం పలుచగా యుంది; పెదవులపై లిప్‌స్టిక్ ఎక్కువగా వాడినట్లగుపడింది. పౌడరు సరిగా అంటలేదేమో చుబుకం క్రింద నలుపు 'అసలు రంగును నేనే' అని బయటపెట్టింది బండారాన్ని. ఇందీవర బిరుదాంకితులయిన నయనాలకు కాటుక దిద్దటం మరచిపోయిందేమో, పాపం! అవి రోజుకుమల్లే లేవు. అప్పుడే తెల్లమయింది; ఇంతమంది కల్లో కరిగిపోతూన్న భువనసుందరీదేవిగారి సౌందర్యం ఇదా! అని. ఛీ, అందం! మోసం! మనస్సు అసహ్యంతో కంపించింది. ఒళ్లు జలదరించింది.

"నీ గదివైపే రావాలనుకున్నాం, శ్యాం.' అన్నాడామె తండ్రి. నేను ఎందుకని ప్రశ్నిద్దామనుకునే లోపలే "ఇకవెడదాం పదండి" అంటూ ఆమె లేచింది. నా నోటినుండి "ఎక్కడికి?" అనే ప్రశ్న బయల్పడకముందే ఆమెతండ్రి "రా శ్యాం," అంటూ నిల్చున్నాడు.

"అనార్కలీ ఈరోజే విడుదల శ్యాం." అందామె.

ఓహో! సినిమా సంరంభమన్నమాట. అయితే, ఎన్నడూ నన్ను ప్రత్యేకంగా పిలుచుకుపోనిది, ఇవాళ ఎందుకింత పని పూర్తిఅవనేలేదు. నాకూ సినిమా పిచ్చిఉంది. కాని ఆనాడు మాత్రం కర్తవ్యవిముఖుడిని కాలేకపోయినా, "క్షమించాలండీ, నేను రాలేను. చాలాఅవసరమైన పనులున్నాయి. వెడతాను. నమస్కారాలు." అంటూ సెలవు పుచ్చుకున్నా. సెలవుపుచ్చుకుంటూ నేను పెట్టిన నమస్కారానికి ప్రతినమస్కారం చేశారా, లేదా చూడలేదు. తరువాత వాళ్లు మనస్సులో ఏమేమనుకున్నారో చెప్పటానికి నేను జోస్యం నేర్చినవాడినికాను.

* * *

బస్సుస్టాండుదగ్గిర జనం ఎక్కువగా వుంది. అప్పుడే వచ్చి ఆగిన బస్సులోంచి అంతమైన ముఖారవిందాలు దిగుతూంటే, నడక మందగించింది నాకు. బిగువైన అంగాలతో నిండు యౌవనంలో యున్న ఒకామె దిగింది. ఆమె అందం భువనసుందరీదేవిలా కృత్రిమమైంది కాదని ఇట్టే పోల్చుకోవచ్చు. ఎంతదూరంనుంచి వస్తుందో ఆమె. ఆమె అందానికి దూరమౌతున్నాడన్నట్లుగానేమో కండక్టరు 'గుడ్ బై' అన్నాడు. బస్సు దిగుతూ ఆమెకూడా చిరునవ్వుతో గుడ్ బై చెప్పింది.

వడిగా నడుస్తూ, ఎదురుగా వస్తూన్న నా భుజాన్ని గట్టిగా తాకుతూ వెళ్ళింది. అబ్బ! వింత కర్కశత్వం! అనుకుంటూ ఒకసారి భుజాన్ని తడుముకున్నాను బాధగా ఉంటే. ముందుకు సాగిపోయిన జవ్వని వెనక్కితిరిగి నన్ను చూసింది. 'సారీ'అని అయినా అనకుండా నిర్లక్ష్యంతో తల త్రిప్పుకుని వెళ్ళింది. నాకు మహా కోపమొచ్చింది. ఇదెక్కడి అందం? అందంలో ఇంత గర్వమా! ఛీ,

ఛీ, నేనెవరో అందమైన ఘరానా మనిషినేమో, క్షమాపణ వేడుదామని వెనక్కి తిరిగి చూసిందేమో! కాని నా ఆకారం 'ఆవారా'లా కన్పడిందేమో మూతిముడుచుకుని వెళ్ళింది. ఒకవేళ నేనే కొంచెం దర్జాగా వుండుంటే? "ఓ, ప్లీజ్, సారీ, కమాన్" అంటూ లాక్కువెళ్ళేదేమో! అహః! అంతమాట నేనెందుకనాలి గాని, ఆమె నడవడి నాకు ఒళ్ళంతా కంపరానికి కారణమైంది.

* * *

ఇంకా కొంతదూరం నడిచేసరికి ఎర్రని మేనులో నిగనిగలాడుతూ వస్తూన్న పదహారేళ్ళ పడుచు ఎదురైంది. అది పౌడర్ల మహత్యంమాత్రం కాదు. సహజంగా వున్న రంగే. జలతారు చీరె, గుత్తు రవిక; చేతిలో ఒక ఊలుఅల్లిక సంచి ఊపుతూ వస్తూంది. ఏమిటో ఆ అందాన్ని వర్ణించలేనుకాని ఆ రోడ్డంట జనులంతా నిలుచుని ఆమె వైపే కళ్ళు విప్పుకుని చూస్తూ నిలబడ్డారని మాత్రం చెప్పగలను. నేనూ ఒక నిముషం నిలుచుని చూశాను. ఆమె నన్ను దాటిపోయింది. ఆమె కొంచెం ముందుకు వెళ్ళాక సాయంత్రపు అరుణకిరణాల్లో అందంగా మెరుస్తూన్న తారురోడ్డుపై 'తుపుక్కు'న ఉమిసింది. తాంబూలం నమిలింది కాబోలు; వెంటనే నా ఒళ్ళు గగుర్పొడిచింది. రోడ్డుపై ఉమ్మటం! అందులో నాగరిక యువతి! మనిషి చూస్తే చదువుకున్న దానిలావుంది. ఈమాత్రం తెలీకపోయిందా? అయినా అంత అందమైన రోడ్డుపై ఎందుకు ఉమిసింది? తనకెంత అందం ఉన్నా ఇతరుల అందాన్ని చూసి ఓర్వలేక దాన్ని చెరుప ప్రయత్నించటం అందమౌతుందా? కాదు; ఎన్నటికీ కాదు; ముమ్మాటికీ.

* * *

సహజమైన అందాల్ని హత్యచేసే అంగాలు, ఇవీ ఒక అందాలేనా? ఆదివారం పాడువారం. ఇంటికి మరలుదామనుకున్నా. కాని ఎటూ ఇంత దాకా వచ్చానుగదా అని పబ్లిక్ గార్డెన్లో ప్రవేశించా, అందులోనైనా ఏమైనా అందాలు కనిపిస్తాయేమోనని. ఆదివారం కదండీ, అందుకే ఎక్కడలేని జనమంతా అక్కడేవుంది. రకరకాల జంటలు, జంటలేని ఒంటరులు, పిల్లలు, వృద్ధులు అందరూ వున్నారు. ఇన్ని రూపాలూ కలిసిన యిక్కడ సహజ సౌందర్యం సాక్షాత్కరిస్తుందనుకున్నాను. ఆ జనంమధ్య నిలబడినా, ఒకవైపు అందాల జంట తమకెదురుగా బెంచీపై కూర్చుని వున్న ఇంకో అందహీన దంపతులను చూసి నవ్వుతూంది. ఇంకోవైపు అందమైన పిల్లలు ఎర్రగా విరియబూచిన పూవుల్ని త్రెంచి, నలిపి చిమ్ముతున్నారు. మరోప్రక్క ఒక ధనిక వృద్ధురాలు ఒక కాసీని అర్థిస్తూ తనవెంట పడిన బికారిని మృదువుమాటల్తో మందలించక 'పోతావా, లేదా' అని కాలి చెప్పును చేతికి తీసుకుంటుంది. చూడలేక పోయినా. అదృష్టం బాగుండి ఆదివారాన్ని అందాల రోజుగా చెప్పిన మిత్రుడు అగుపడక పోయాడు కాని ఆ సమయంలో అగుపడియుంటే నడి బజారులో నిలదీసి యుండేవాడినే!

* * *

అందంలో దాగియున్న ఇన్ని అగ్నిపర్వతాల్ని చూచాక ఆదివారాలని హత్యలుచేస్తూ బరువైన హృదయంతో కాళ్ళీడ్చుకుంటూ ఇంటికిమరలినా. ఆదివారమంటే నాకు కలిగినరోత అంతా ఇంతా గాదు. అధికారం ఉంటే ఆదివారాన్ని ఇంకే వారంగానైనా మార్చివేసి యుండేవాడిని.

అప్పటికే చీకటిని చీల్చటానికి విద్యుద్దీపాలు వెలిగినయి. రోడ్లవెంట ప్రయాణిస్తూన్న బస్సులు గూడా దీపాలు వెలిగించుకునే వస్తూ పోతూ ఉన్నాయి. వెనకనుంచి ఒకబస్సు అదేపనిగా హారన్ ఇచ్చుకుంటూ వచ్చింది. ఎందుకో అని వెనక్కి చూశా. ఒక వృద్ధుడు రోడ్డు క్రాస్ చేస్తున్నాడు. త్వరగా దాటలేక పోయాడు. రోడ్డు దిగువ ఎక్కువగా యుండటంవల్ల బస్సు డ్రైవరు వేగాన్ని అకస్మాత్తుగా ఆపజాలక పోయాడు. బస్సు ముసలాయనపైకే వచ్చింది. అతణ్ణి లాక్కుందామని నేను పరుగెత్తాను. అంతలోనే 'తాతా!' అని కేకవేస్తూ మెఱుపులా ఒక అమ్మాయి పరుగెత్తుకొచ్చి ఆ వృద్ధుడిని ముందుకు త్రోసింది. అతఁడు వచ్చి నా కౌగిట్లో పడ్డాడు. ఆమె మాత్రం కాలుకు బస్సుతాకటంవల్ల అల్లంత దూరాన పడింది. కాలు బెణికింది. ఒళ్ళు కొంచెం గీసుకుపోయింది. ఆగిన బస్సు వాళ్ళకు 'మరేమీ

ఫరవాలేదని చెప్పి నేను ఆమెను, ఆ వృద్ధుడిని ఇరువురినీ రిక్షాపై ఎక్కించుకుని వెళ్ళారు.

భువన సుందరీదేవిగారింటికి వెళ్ళాం. ఆమె తండ్రి డాక్టరుగా, వాళ్లు సినిమాకెళ్ళియుంటారని తెలుసు. ఫోన్ చేసి పిలుద్దామనుకున్నా. కాని ఇంటి దగ్గరే వాళ్లుండటంచూసి ఆశ్చర్యపడినా. తెచ్చిన అమ్మాయికి ఆయన చేతనే కట్టుకట్టించాను. ఆమె మెల్లిగా కనులు తెరచింది. "ఇదుగోనమ్మా మీ తాత" అంటూ నా ప్రక్కనేయున్న ముసలాయన్ని చూపించాను. ఆమె అతన్నిచూసి మళ్ళీ ఏదో భావంతో నా కళ్ళలోకి చూసింది. "నా మనుమరాలు కాదండీ." అన్నాడు ముసలాయన.

ముసలాయన కృతజ్ఞతాదృక్కులతో చూస్తూ "నాతల్లీ!" అంటూ ఆమె ఫాలంపై ముద్దిడు కున్నాడు. "ఏం కోరుకుంటావో కోరుకోమ్మా" అంటూ జేబులోనుండి బ్యాంకి చెక్కు తీశాడు. ఆమె ఆ చెక్కుపుస్తకాన్ని అతని జేబులో తిరిగి పెట్టింది. ప్రాణాన్ని ధనంతో తూచటం సమంజసము కాదనుకుందేమో! "వీరిని ఇంటి దగ్గర వదలి రండి" అని చెప్పిందినాకు.

ఆయన్ను తీసికెడుతూంటే "అమ్మాయి ఋణానేలా తీర్చుకునేదిబాబు." అన్నాడా ముదుసలి.

"ఆమేం చేసింది? కర్తవ్యం నిర్వహించింది." అన్నాను. ఆమెనడిగినా ఈ సమాధానమే వచ్చి యుండేది కనక అలా అన్నాను.

"అలా అనకు బాబూ. ఆ తల్లి దేవత. నా హృదయంలో ఆమె విగ్రహాన్ని ప్రతిష్ఠించుకుని ప్రొద్దు ప్రొద్దునా పూజిస్తా." అన్నాడు. అతన్ని విడిచి నేను తిరిగి వచ్చాను.

ఆమె [illegible] ఆమె [illegible] నృత్యం చేస్తుంది. [illegible] వికసించింది.

"ఏమీ భయంలేదు, మూడురోజుల్లో నయమౌతుంది" అన్నాడు డాక్టరు. నే నామెను తీసుకువెళ్ళా వాళ్ళింటికి.

"మీకు చాలా కష్టం కలిగించాను. క్షమించండి." అందామె దీనంగా. నాకు సిగ్గువేసింది. ఆమె చేసిన త్యాగంలో నేను చేసింది ఒక అణువయినా అవునా అని.

తిరిగి డాక్టర్ గారి ఇంటికి వెళ్ళినా. "ఏమండీ మీరు సినిమాకెళ్ళలేదా?" అని ప్రశ్నించాను.

"లేదు శ్యాం, నిన్ను ఒకమాట అడగాలి." అన్నాడు.

"అభ్యంతర మేమీలేదు. తప్పకుండా." అన్నాను.

"నీ ఎదుట దాచాల్సిన అవసరమేముంది కానీ.. మా అమ్మాయిని నీకు వివాహం..."

ఆయన మాట పూర్తికాకముందే "క్షమించాలండి! నేను వివాహితుడిని." అన్నాను. ఆయన ముఖం చూస్తే తెలిపోయిందాయన నైరాశ్యంతో కృంగిపోయినట్లు, నేను వివాహితుడిని అనేసంగతి ఆయనకుగాని, ఆమెకుగాని ఎప్పుడూ చెప్పే అవసరం కలుగలే.

లేస్తూ "బిల్లు ఎంతయింది డాక్టరుగారూ!" అన్నాను. ఆయన జవాబివ్వాలా.

నేంటికి వచ్చాను. కాని ఆమెనే నా కళ్లెదుట కన్పడసాగింది. అందాలు ప్రపంచంలోనే లేవని తిరుగుముఖం పట్టిన నాకు ఆమె ఒక్కతె అందంగా కన్పడింది. ఏ సంబంధం లేకుండా రక్షించే మానవ పరకే ఎవరో పరాయి వ్యక్తిని "తాతా" అని పిలువగలిగింది. తాను గాయపడినా ఇంకొకరు క్షేమంగా యున్నందున ఆమె కళ్ళలో [illegible]! నిష్కల్మష హృదయం! నిస్వార్థత్యాగం! [illegible] [illegible] అందం అదేనేమో! అదే. నిస్సందేహంగా! అది వారం అందాల ఆదివారమే. ఆదివారం అంటే ఆనాటినుంచే నాకు ఆదరాభిమానాలు. మా మిత్రుని నిఘంటువులోని అర్థంకూడ అదేనేమో.